

Liv Danyèl la — Nimewo Senk

Swasann-dis Lane yo

Jeff Pippenger

2023-11-29

Jojakim te premye nan twa dènye wa Jida yo, e lè Babilonyen yo te venk li, swasanndizan esklavaj pou wayòm sid la te kòmanse. Swasanndizan sa yo idantifye peryòd tan Babilòn, premye wayòm pwofesi biblik la, t ap domine. Nan Ezayi chapit venntwa, yo t ap bliye pwostitye Tir la pandan swasanndizan ane senbolik, ane ki te idantifye pwofetikman kòm jou yon sèl wa. Nan pwofesi biblik, yon wa se yon wayòm, e jou sèl wayòm pwofesi biblik la ki te dire swasanndizan, se te Babilòn.

Pandan istwa sa a, jennès Tiri a, ki reprezante papote a, t ap tonbe nan oubli. Nan fen swasanndis ane senbolik yo, yo t ap sonje li, epi li t ap soti al fè fònikasyon ak tout wayòm latè yo. Fònikasyon espirityèl se relasyon ilegal ki soti nan konbinezon legliz ak leta. Nan fen swasanndis ane senbolik yo, papote a t ap antre nan yon relasyon ak Nasyonzi, ki reprezante pa tout wa yo ak ki jennès Tiri a fè fònikasyon nan fen swasanndis ane senbolik yo. Wayòm ki ap domine pandan swasanndis ane senbolik yo se Etazini, bèt tè a ki gen de kòn.

Chapit youn rive senk nan liv Danyèl la trase istwa swasanndizan Babilòn nan; kidonk chapit sa yo reprezante istwa toude kòn bèt ki soti sou tè a. Chapit kat ak senk idantifye premye wa Babilòn nan ak dènye wa li a, epi ansanm de chapit sa yo idantifye istwa bèt ki soti sou tè a ak de kòn li yo. Jijman de kòn yo, ansanm ak bèt ki soti sou tè a li menm, reprezante pa jijman premye wa a ak dènye wa a. Jijman Nebikadnez a te egzil pandan “sèt tan,” pandan li t ap viv tankou yon bèt sovaj pandan de mil senksan venn jou, sou zèb ak lawouze. Jijman Belchaza a te ekri sou miray la, e li te egal ak chif de mil senksan venn nan, konsa sa idantifye ke jijman bèt ki soti sou tè a ak de kòn li yo reprezante pa “sèt tan” Levitik vennsis la. Sa baze sou temwayaj de wa, e de temwen yo reprezante premye a ak dènye a.

“Set fwa” yo se wòch bite pou Advantis la, e se poutèt sa yo pa kapab rekonèt yo, byenke yo la klèman—pou moun ki vle wè. Se senbòl jijman nasyon an (Babilòn) ki te gouvènè pandan swasanndizan, epi se senbòl jijman wayòm nan ki ap gouvènè pandan swasanndizan senbolik. Lè William Miller te prezante konpreyansyon li sou “set fwa” yo nan Levitik vennsis, li te sèvi ak de mil senksan ven jou Nebikadnez a te viv tankou yon bèt nan Danyèl chapit kat kòm youn nan temwen pwofetik yo pou soutni “set fwa” Levitik vennsis yo. “Set fwa” yo se ni wòch fondasyon an ni wòch tèt la nan Zakari chapit kat. Jezi, Sè White, Ezayi ak Pyè idantifye li kòm wòch ki vin tounen tèt kwen an. Se doktrin kouwònman pwofesi biblik la, byenke li prèske envizib pou moun ki fè deklarasyon yo se mesaje twazyèm zanj lan.

Pandan n ap kòmanse konsidere sis premye chapit liv Danyèl la, li enpòtan pou nou rekonèt ke depi nan kòmansman an menm, yo idantifye “sèt tan yo”. Lè Babilòn te ranvèsè Jojakim, kaptivite swasanndizan an te kòmanse. Liv Kwonik la esplike poukisa yo te mennen yo an kaptivite pandan

swasanndizan.

Sedesyas te gen venteyen lanne lè li te kòmanse gouvènen, epi li gouvènen onz lanne Jerizalèm. Li te fè sa ki mal nan je SENYÈ a, Bondye pa li a; epi li pa t imilye tèt li devan pwofèt Jeremi, ki t ap pale soti nan bouch SENYÈ a. Li te revòlte tou kont wa Nebikadneza, ki te fè l sèman pa Bondye; men li te rèdi kou li, epi li te fè kè li di pou l pa tounen vin jwenn SENYÈ a, Bondye Izrayèl la. Anplis, tout chèf prèt yo ansanm ak pèp la te peche anpil anpil, dapre tout abominasyon nasyon yo; epi yo te sal kay SENYÈ a, kay li te sanktifye nan Jerizalèm. Epi SENYÈ a, Bondye zansèt yo, te voye bay yo pa mwayen mesaj li yo, li te leve granmaten pou voye yo; paske li te gen konpasyon pou pèp li a ak pou kote li rete a. Men yo te pase mesaj Bondye yo nan betiz, yo te meprize pawòl li yo, epi yo te maltrete pwofèt li yo, jouk kòlè SENYÈ a leve kont pèp li a, jiskaske pa t gen gerizon ankò. Se poutèt sa li te fè wa Kaldeyen yo vini sou yo, wa ki te touye jenn gason yo ak nepe nan kay sanktye yo a, epi li pa t gen pitye ni pou jenn gason ni pou jenn fi, ni pou granmoun ni pou sila ki te koube akòz laj: li te lage yo tout nan men li. Epi tout veso kay Bondye a, gwo kou piti, ak trezò kay SENYÈ a, ansanm ak trezò wa a ak trezò chèf li yo, tout bagay sa yo li te pote Babilòn. Yo te boule kay Bondye a, yo te kraze miray Jerizalèm nan, yo te boule tout palè li yo ak dife, epi yo te detwi tout bèl veso li yo. Sila ki te chape anba nepe a, li te mennen yo an kaptivite Babilòn; kote yo te sèvitè pou li ak pou pitit gason li yo jouk rèy wayòm Pès la; pou pawòl SENYÈ a te pale pa bouch Jeremi an te ka akonpli, jiskaske peyi a te jwi saba li yo: paske tout tan li te rete devasté, li te kenbe saba, pou swasanndizan yo te ka akonpli. Koulye a, nan premye lanne Siris, wa Pès la, pou pawòl SENYÈ a te pale pa bouch Jeremi an te ka akonpli, SENYÈ a te souke lespri Siris, wa Pès la, pou l fè yon pwoklamasyon nan tout wayòm li an, epi pou l mete l alekri tou, li di: Men sa Siris, wa Pès la, di: SENYÈ a, Bondye syèl la, ban mwen tout wayòm latè yo; epi li ban mwen lòd pou m bati yon kay pou li Jerizalèm, ki nan Jida. Kilès nan nou, pami tout pèp li a? Se pou SENYÈ a, Bondye li a, avèk li, epi se pou l monte. 2 Kwonik 36:11–23.

Swasanndizan yo nan esklavaj la te dwe akonpli pawòl Jeremi an: “jiskaske peyi a te fin jwi saba li yo; pandan tout tan li te rete dezole, li te kenbe saba.” Gen yon sèl lòt pasaj nan Pawòl Bondye a, apa vèsè nan Kwonik nou ap site la a, ki pale de peyi a k ap “jwi” saba li yo. Pasaj sa a jwenn nan Levitik chapit vennsenk ak vennsis. Chapit vennsenk bay enstriksyon sou fason pou kite peyi a jwi repo saba li, epi chapit vennsis prezante madichon “sèt fwa” a si enstriksyon alyans sa yo pa t suiv.

Sò Jojakim te make kòmansman kaptivite a, ki se yon eleman nan sa Danyèl te rele “madichon” ak “sèman” Moyiz la nan chapit nèf la. Danyèl te konprann madichon “sèt fwa” yo, paske li rann temwayaj nan chapit nèf la ke se atravè etid li sou pwofesi swasanndizan Jeremi an, li te rive konprann kantite ane pèp Bondye a t ap rete ann esklavaj nan Babilòn.

Nan premye ane gouvènman li a, mwen menm Danyèl, mwen te konprann nan liv yo kantite ane yo, selon pawòl Senyè a ki te vin jwenn pwofèt Jeremi an, ke li t ap akonpli swasanndizan nan dezolasyon Jerizalèm yo. Danyèl 9:2.

Danyèl te konprann swasanndizan yo “pa mwayen liv yo,” pa sèlman liv Jeremi an. Lòt liv li te konprann lan se te ekriti Moyiz yo, paske nan lapriye li a li fè konnen “madichon” swasanndizan esklavaj la se te “sèman” Moyiz la. Mo ki nan Danyèl chapit nèf la, yo tradui kòm “sèman,” se

menm mo a yo tradui kòm “sèt fwa” nan Levitik vennsis. Kaptivite Jida nan Babilòn pandan swasanndizan te yon akonplisman madichon “sèt fwa” yo, malgre tout sa nenpòt teyolojiyen modèn ta ka plede. Sa klè tankou lajounen, men sèlman si ou dispoze wè li.

Seyè a pale ak Moyiz sou mòn Sinayi, li di: Pale ak pitit Izrayèl yo, epi di yo: Lè n ap antre nan peyi mwen ban nou an, peyi a va obsève yon saba pou Seyè a. Pandan sis ane, w a simen jaden w, pandan sis ane w a taye rezen jaden rezen w lan, epi w a ranmase fwi li; men nan setyèm ane a, peyi a va gen yon saba repo nèt, yon saba pou Seyè a: ou p ap simen jaden w, ni ou p ap taye jaden rezen w lan. Sa ki pouse pou kont li apre rekòt ou a, ou pa dwe rekòlte li; ni ou pa dwe ranmase rezen nan pye rezen ou pa t taye yo; paske se yon ane repo pou peyi a. Saba peyi a va sèvi nou kòm manje: pou ou menm, pou sèvitè gason w, pou sèvant ou, pou anplwaye w, ak pou etranje k ap viv lakay ou, epi pou bèt ou yo, ak pou bèt sovaj ki nan peyi w la; tout sa peyi a pwodui va sèvi kòm manje. Epi w a konte pou tèt ou sèt saba ane, sèt fwa sèt ane; konsa dire sèt saba ane yo va fè karantnèf ane pou ou. Lè sa a, sou dizyèm jou setyèm mwa a, ou va fè twonpèt rejwisans lan sonnen; nan jou ekspyasyon an, n ap fè twonpèt la sonnen nan tout peyi nou an. Levitik 25:1–9.

Li enpòtan pou nou wè ke, nan enstriksyon konsènan kite tè a poze, sèt sik sis ane travay tè a ak yon ane pou kite tè a repoze yo kontinye jouk nan karant-nevyèm ane a, lè te gen pou gen yon jwbile ki make akonplisman sèt sik sèt ane yo. Pwen ki gen enpòtans desizif la se pou wè ke son twonpèt jwbile a te dwe fèt nan Jou Ekspyasyon an, konsa sa idantifye ke, lè Jou Ekspyasyon anti-tipik la te kòmanse 22 oktòb 1844, twonpèt jwbile a ki reprezante sik “sèt fwa” a te dwe sonnen lè sa a. “Sèt fwa” ki te kòmanse lè Manase te mennen ale Babilòn nan an 677 av. J.-K., te reprezante de mil senk san ven ane ki te rive nan konklizyon yo nan Jou Ekspyasyon anti-tipik la. Koneksyon an ap pase sèlman devan moun ki pa vle wè. Sik “sèt fwa” a konekte ak de mil twasan ane yo.

Li enpòtan tou pou nou wè ke, anndan enstriksyon alyans yo nan nèf premye vèsè Levitik vennsenk la, genyen ilustrasyon ki pi pwofon sou prensip yon jou pou yon ane nan Pawòl Bondye a. Plat fab teyolojiyen yo voye deyò pou kenbe twoupo a sou anba anbyans diven Babilòn nan, se lide ki di jijman “sèt fwa” ki nan chapit vennsis la se yon move konpreyansyon sou sans ebre mo yo tradui kòm “sèt fwa” a. Agiman sa a pa vre. Sans ebre mo sa a pote nèt ale, anndan definisyon li menm, jistifikasyon pou aplike li nan yon fason nimerik; men agiman defektye pa yo a, yo soutni sou yon premis ki twonpe, ki chita sou sa yo menm reklame kòm ekspètiz pa yo nan gramè ebre, se senpleman yon agiman detounman.

Jijman ki reprezante kòm “sèt fwa” nan chapit vennsis la, yo rekonèt li dapre kontèks pasaj la, pa dapre kèk teyolojiyen modèn k ap tòde lang ebre a. William Miller te fòme konklizyon li san okenn referans ak lang ebre a, epi enspirasyon an te konfime konpreyansyon li kòm kòrèk. Zanj yo te gide konpreyansyon li sou baz kontèks chapit kote jijman “sèt fwa” a ye a, pa sou baz lang ebre a.

Kontèks chapit vennsenk lan se kote yo idantifye direktiv alyans yo; epi chapit vennsis la bay benediksyon yo pwomèt pou obsèvan enstriksyon alyans sa yo, epi apre sa li idantifye sa Danyèl rele “madichon Moyiz la” poutèt dezobeyisans anvè enstriksyon sa yo.

Kontèks la se tèm prensip yon jou pou yon ane nan pwofesi bibliik. Vèsè inisyal sa yo nan Levitik vennsenk montre ke nan pwofesi bibliik, yon jou reprezante yon ane. Nan liv Egzòd la, Moyiz idantifye avèk klète relasyon ki genyen ant repo saba setyèm jou a pou moun ak bèt, ak repo saba setyèm ane a pou tè a.

Pandan sis ane, w'a simen tè ou, epi w'a ranmase fwi li yo; men setyèm ane a, w'a kite l' repoze e rete an silans, pou pòv pèp ou a ka manje; epi sa yo kite a, bèt nan chan yo va manje. Menm jan an tou, se konsa w'a fè ak jaden rezen ou ak jaden oliv ou. Pandan sis jou, w'a fè travay ou; men sou setyèm jou a, w'a repoze, pou bèf ou ak bourik ou ka repoze, epi pou pitit gason sèvant ou a ak etranje a ka reprann fòs yo. Egzòd 23:10–12.

Nan twa vèsè sa yo, nou ka rekonèt ke yon jou repo pou moun ak bèt koresponn ak yon ane repo pou tè a. Nan Levitik chapit vennsenk, nan senk premye vèsè yo, nou jwenn menm estrikti gramatikal la ak kòmandman Saba a nan Egzòd chapit ven, vèsè uit rive onz.

Seyè a pale ak Moyiz sou mòn Sinayi, li di: Pale ak pitit Izrayèl yo, epi di yo: Lè nou antre nan peyi mwen ban nou an, peyi a va kenbe yon saba pou Seyè a. Pandan sis ane, ou va simen chan ou, pandan sis ane ou va taye jaden rezen ou, epi ranmase fwi li; men nan setyèm ane a, pral gen yon saba repo pou peyi a, yon saba pou Seyè a: ou pa dwe simen chan ou, ni taye jaden rezen ou. Sa ki pouse pou kont li apre rekòt ou a, ou pa dwe rekòlte l; ni ou pa dwe ranmase rezen ki sou pye rezen ou pa t taye yo; paske se yon ane repo pou peyi a. Levitik 25:1–5.

Sonje jou saba a, pou ou mete l apa kòm yon jou sen. Pandan sis jou ou va travay, epi fè tout zafè ou; men setyèm jou a se saba Seyè a, Bondye ou la. Jou sa a, ou pa dwe fè okenn travay, ni ou menm, ni pitit gason ou, ni pitit fi ou, ni sèvitè gason ou, ni sèvant fi ou, ni bèt ou yo, ni etranje ki andedan pòtay ou yo. Paske nan sis jou Seyè a te fè syèl la ak tè a, lanmè a ak tout sa ki ladan yo, epi li te repoze setyèm jou a; se poutèt sa Seyè a te beni jou saba a, epi li te mete l apa kòm yon jou sen. Egzòd 20:8–11.

Ansanm, de kòmandman saba sa yo idantifye kontèks Levitik venkènk ak ventisèz. Rasanble ansanm, liy sou liy, yo rann temwayaj ke pandan “sis jou w ap travay, epi w ap fè tout travay ou,” epi pandan “sis ane w ap simen jaden ou, e sis ane w ap taye jaden rezen ou, epi w ap ranmase fwi li yo.” “Men setyèm jou a se saba Senyè a, Bondye ou a,” epi “setyèm ane a va yon saba repo pou tè a, yon saba pou Senyè a”.

Tou de mo ki tradui kòm “setyèm,” nan youn oswa lòt nan kòmandman saba yo, kit se saba pou moun yo oswa saba pou tè a, se menm mo ebre a ki tradui kòm “sèt fwa” nan chapit vennsis Levitik la. Kontèks chapit vennsenk ak vennsis Levitik yo tabli anndan règ pwofetik la kote yon jou reprezante yon ane nan pwofesi Bibliik. Menm jan enpòtan an tou se règ pwofetik premye mansyon an.

Premye bagay yo mansyone nan de chapit sa yo se prensip yon jou pou yon ane a. Gabriel ansanm ak lòt zanj te dirije William Miller pou idantifye “sèt tan” Levitik yo kòm yon senbòl de mil senksan ven ane, e sa ann amoni total ak kontèks chapit yo, ki se prensip yon jou pou yon ane a ki tabli nan senk premye vèsè chapit vennsenk la.

Lè otè Istwa yo te idantifye rezon ki fè Babilòn te jwenn pèmisyon pou mennen wayòm sid Jida a an kaptivite, li te di se te pou pèmèt peyi a jwi repo saba li. Sèl lòt kote nan Pawòl Bondye a ki idantifye peyi a kòm k ap jwi yon repo, twouve l nan chapit vennsenk ak vennsis Levitik.

Swasanndis ane Babilòn te renye kòm premye wayòm pwofesi biblik la, non sèlman prezante ane senbolik kote bèt ki soti sou tè a t ap renye kòm sizyèm wayòm pwofesi biblik la, men swasanndis ane yo se yon referans dirèk ak “sèt fwa” madichon Moyiz la.

Lè nou kòmanse etidye pwofesi ki prezante nan sis premye chapit liv Danyèl yo, li esansyèl pou nou konnen ke madichon “sèt tan” yo, menm jan ak benediksyon “sèt tan” yo, se yon eleman nan chak nan chapit sa yo.

Li enpòtan tou pou sonje ke sik sèt fwa sèt ane yo make pa son twonpèt delivrans lan nan dizyèm jou setyèm mwa a, ki se Jou Ekspyasyon an. Reyalitye sa a mare “sèt tan yo” ansanm ak de mil twa san jou yo nan Danyèl chapit uit, vèsè katòz. Li enpòtan tou pou sonje ke yon ane pwofetik gen twa san swasant jou, epi si ou ajoute twa san swasant jou yo youn apre lòt pou “sèt tan yo,” sa egal a de mil senk san ven jou.

Lè Danyèl te konprann nan liv yo kantite ane Jeremi te idantifye a, li te kòmanse yon lapriyè ki adrese chak eleman nan repons repantans yo idantifye kòm nesèsè, si pèp Bondye a ta janm reveye pou reyalitye ke yo se kaptif nan peyi lènmi an. Nan fen lapriyè Levitik ventsis Danyèl la, Gabriyèl parèt pou bay Danyèl konpreyansyon sou vizyon li te “tande” a, vizyon de mil twasan jou yo. Gabriyèl te kòmanse lè li te fè Danyèl konnen swasanndis semèn te “detèmine” pou pèp Danyèl la.

Swasanndisemèn yo fikse sou pèp ou a ak sou vil sen ou a, pou fini ak transgresyon an, pou mete fen nan peche yo, pou fè ekspyasyon pou inikite, pou fè antre jistis etènèl la, pou sele vizyon an ak pwofesi a, epi pou wile Sentespri ki pi Sen an. Danyèl 9:24.

Mo ki tradui kòm “detèmine” nan vèsè a vle di “koupe”, e poutèt sa sa vle di swasanndis semèn yo te dwe koupe soti nan de mil twasan jou yo. Kòmanse ak twazyèm dekrè a an 457 av. J.-K., pèp Danyèl la t ap gen swasanndis semèn pwofetik kòm yon tan pwobasyon. Swasanndis semèn pwofetik egal ak kasan katreven dis ane. Kasan katreven dis ane apre twazyèm dekrè a, ansyen Izrayèl t ap kalonnen Etyèn ak wòch nan ane 34, e yo t ap vin totalman divòse ak Bondye.

Kaptivite ki te vini anvan twa dekrè yo, ki idantifye pwen depa kat san katrevendis ane tan pwobasyon an, te dire swasanndis ane. Swasanndis ane sa yo te pou pèmèt tè a jwi repo saba yo ke Izrayèl tan lontan an pa t janm akonpli. Swasanndis ane repo saba pou tè a te rive akòz kat san katrevendis ane (oswa swasanndis semèn ane) rebelyon kont sèman Moyiz la.

Kat san katrevenn-dis lane rebelyon kont alyans Levitik vennsenk, produi swasann-dis lane kaptivite pou pei a kapab pran repo li. Swasann-dis lane kaptivite sa yo mennen nan trwa dekre, ki make ankor kat san katrevenn-dis lane letan eprèy pou ansyen Izrayèl. Konsa nou wè de peryòd eprèy, chak youn gen kat san katrevenn-dis lane. Trwa dekre sa yo se yon tip twa mesaj zanj yo, e premye a te rive an 1798, nan fen premye endiyasyon “sèt fwa” kont wayòm nò a. Twazyèm zanj lan te rive de mil twa san lane apre twazyèm dekre a, nan dat 22 oktòb 1844, ki se lè “dènye bout endiyasyon an” te rive tou.

Pandan karannsis (46) lane ki te ant fen premye endinyasyon an ak ant fen dènye endinyasyon an, Jezi te poze fondasyon tanp Millerit la, e pyè fondasyon an se te “sèt fwa yo.” Pyè sa a te dwe swa pyè fondasyon an (oswa sinon pyè ki fè bite a) pou Advantis la nan kòmansman an, epi swa tèt kwen an ak pyè final la (oswa sinon pyè tonbo a) pou Advantis la nan fen an. Twa dekrè yo ki reprezante rive mesaj twa zanj yo nan istwa 1798 rive 1844 la, reprezante tou premye twa chapit liv Danyèl la.

Nou pral kòmanse egzamine sis premye chapit yo nan pwochen atik la.

“Lè liv Danyèl ak Revelasyon yo va pi byen konprann, kwayan yo va gen yon eksperyans relijye ki nèt ale diferan... Yon bagay pral sètènman konprann nan etid Revelasyon an—se ke relasyon ki genyen ant Bondye ak pèp Li a se yon relasyon sere e byen detèmine.” *The Faith I Live By*, 345.